

**แนวทางการส่งเสริมการบริหารกิจการนักเรียนตามหลักอัมปัญญา 4 สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษา จังหวัดอ่างทอง**
**GUIDELINES FOR PROMOTING STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION ACCORDING
TO APPAMAÑÑĀ IV PRINCIPLES UNDER THE OFFICE OF VOCATIONAL
EDUCATION ANG THONG PROVINCE**

¹ว่าที่ร้อยตรี ยศสุพล สำเภาอรอด Acting sub Lt. Yotsupol Sampaorod
²พระครูวิรุฬห์สุตคุณ PhrakhuVirulsuthakun ³พระสุรชัย สุรชัยโย PhraSurachai Suraiayo
^{1,2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: pockybenz33@gmail.com

Article Received: April 20, 2025. Revised: June 18, 2025. Accepted: June 21, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อศึกษาวิธีการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมปัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง 3) เสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมปัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี 1) การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 144 คน วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาเอกสารและการใช้แบบสัมภาษณ์โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน รายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ด้านงานครูที่ปรึกษา ด้านงานแนะแนวอาชีพ ด้านงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา และข้ออยู่ในระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านงานปกครอง ตามลำดับ 2) วิธีการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมปัญญา 4 ควรส่งเสริมให้ครูให้ดูแลความปลอดภัยของนักเรียนขณะอยู่ในโรงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นและนักเรียนได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย แสดงถึงความเอาใจใส่ รับฟังปัญหาของนักเรียนด้วยความจริงใจ ติดตามความเป็นอยู่จัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น จัดพื้นที่พักผ่อนหรือพื้นที่ให้บริการนักเรียน ให้คำแนะนำอย่างอ่อนโยนสร้างกำลังใจในการค้นหาเป้าหมายชีวิตและอาชีพ ทำกิจกรรมกลุ่มที่สร้างความสัมพันธ์ช่วยนักเรียนแก้ไขปัญหาเป็นที่ปรึกษาในเรื่องส่วนตัว ออกแบบกิจกรรมที่ครอบคลุมนักเรียนทุกคน จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียนทุกกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม จัดโครงการเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือการดูแลสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่น รับฟังปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์สนับสนุนการ

พัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน 3) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมปมัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ครูควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูปกครองและนักเรียนครูปกครองมีบทบาทใกล้ชิดนักเรียน รับฟังปัญหา และให้คำปรึกษาด้วยความเข้าใจจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเปราะบางจัดตั้งกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนแนะแนวสร้างความไว้วางใจและความใกล้ชิดกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายอาชีพให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลายและเหมาะสมกับความสามารถ ครูที่ปรึกษาต้องมีความพร้อมในการให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของนักเรียนทำงานร่วมกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาทักษะและคุณลักษณะของนักเรียนจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ

คำสำคัญ: การบริหารกิจการนักเรียน, หลักอัมปมัญญา 4, อาชีวศึกษา

Abstract

This research article aimed to study three key objectives. First was to examine the current state of student affairs administration promotion under the jurisdiction of the Ang Thong Provincial Office of Vocational Education. Second was to explore methods for promoting student affairs administration based on the four principles of Appamaññā under the same jurisdiction. Third was to propose guidelines for enhancing student affairs administration by the four principles of Appamaññā. This study employed a mixed-methods 1) Quantitative research, the data collection tool was a questionnaire. The population used for research was 144 administrators and teachers under the Office of Vocational Education, Ang Thong Province. The statistical data analysis was percentage, frequency, mean, standard deviation. 2) Qualitative research by studying documents and using interviews with 7 key informants. The data were analyzed using content analysis.

The research result was found that: 1) The overall condition of student affairs administration under the Office of Vocational Education, Ang Thong Province, in 6 areas, is at a high level. As for the results of considering each area, it was found that every area was at the highest level, including special project work and community service. Each area was at a high level, ranked from highest to lowest, including student activities, teacher counseling work, career guidance work, student welfare work, and the area at the lowest level was administrative work, respectively. 2) The promotion of student affairs administration based on the four principles of Appamaññā should encourage teachers to ensure the safety of students while they were at school. This would ensure that teaching and learning proceed seamlessly while providing students with a secure and nurturing environment. Teachers should show genuine attentiveness by actively listening to students' concerns, monitoring their well-being, and fostering a warm and supportive atmosphere, resting areas and service spaces should be provided for students. Teachers should offer gentle guidance, inspired students to explore

their life and career goals and organized group activities that fostered relationships and helped students in solving problems. They should serve as personal advisors, designing activities that included all students and align with their needs, abilities, and interests while encouraging student participation. Projects should be implemented to support underprivileged students and promoted environmental responsibility. Emphasis should be placed on the local community by listening to its concerns and needs to develop activities that helped students learn how to engage with their communities constructively. This approach supported improving students' experiences and contributes to the overall quality of life within the community. 3) The guidelines for promoting student affairs administration, based on the four principles of Appamaññā under the jurisdiction of the Ang Thong Provincial Office of Vocational Education, emphasized the need to establish strong teacher-student relationships. Teachers should actively listen to students' concerns and guide them with empathy and understanding. They must organize activities that fostered relationship-building and supporting students from vulnerable groups. Additionally, establishing welfare funds to assist students in need, offering career counseling to build trust, and creating a nurturing environment would encourage students to openly express their career aspirations. Teachers should provide comprehensive information on diverse career paths that align with students' abilities. Advisors must be well-prepared to offer tailored guidance that addressed individual challenges, collaborating with parents to resolve issues. Moreover, teachers should advocate for programs that developed students' skills and personal qualities, organizing activities that enhanced both professional competencies and overall characters.

Keywords: Promoting Student Administration, The Four Principles of Appamaññā, Vocational Education

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจหลักในการจัดการและการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา, 2551)

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง มีสถานศึกษาในสังกัด คือ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง วิทยาลัยการอาชีพพิเศษชัยชาญ และวิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง ทั้ง 3 สถานศึกษาได้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 6 ที่กล่าวไว้ว่าการศึกษามีจำเป็นต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคน

ไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การให้นักเรียนยังคงอยู่ในระบบการศึกษาตั้งแต่เข้ามาในระบบการศึกษาจนจบ เป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพราะปัจจุบันสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สถาบันครอบครัวเริ่มมีบทบาทในการควบคุมดูแลพฤติกรรมของผู้เรียนน้อยลงส่งผลให้สถานศึกษา (กิตติมา ปรีดีติลล, 2548) ต้องมีภาระหน้าที่ในการดูแลพฤติกรรมของนักศึกษา ประกอบกับเยาวชนส่วนใหญ่ในปัจจุบันขาดทักษะของการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมากเพราะขาดการเรียนรู้วิธีที่ถูกต้องในเรื่องการบริโภคสื่อหรือสิ่งต่างๆ รวมทั้งปัญหาทางด้านศีลธรรมของมนุษยชาติในปัจจุบันที่ถือว่ารุนแรงมากเพราะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับโครงสร้างในสังคม โครงสร้างทางสมอง ทำให้เกิดปัญหาที่รุนแรงตามมา ซึ่งกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ ช่วยแก้ไขปัญหาการปกครอง ช่วยให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำงานตามที่ตนถนัดและสนใจ การบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาที่เป็นหลักพื้นฐานในการวิจัย และผู้วิจัยได้นำ 6 ด้าน นี้มาศึกษาจากจุดเน้นของสถานศึกษาทั้ง 3 สถานศึกษา ภายใต้งค์การสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ดังนี้ 1) ด้านงานกิจการนักเรียนนักศึกษา 2) ด้านงานครูที่ปรึกษา 3) ด้านงานปกครอง 4) ด้านงานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน 5) ด้านงานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา และ 6) ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน โดยนำหลักอภิปรัชญา 4 เป็นแนวธรรมปฏิบัติของผู้ที่ปกครอง และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ 1) เมตตา คือความรักใคร่ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุขมีจิตอันแผ่เมตตาและคิดทำประโยชน์แก่ มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า 2) กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ 3) มุทิตา คือ ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิงประกอบด้วยความยินดีการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุขเจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป 4) อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามทีพิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตาชั่ง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2551)

จากการติดตามประเมินผลการบริหารงานของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ภายใต้งค์การสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองภาพรวม พบว่า มี 6 ยุทธศาสตร์ซึ่งเกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 คือการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนยุทธศาสตร์ที่ 3.1 การพัฒนาศักยภาพตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศยุทธศาสตร์ที่ 3.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึงยุทธศาสตร์ที่ 3.3 การปลูกฝังระเบียบวินัยคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน การมอบทุนการศึกษาการสร้างบ้านให้เด็กนักเรียน โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในทุกระดับให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผลการดำเนินโครงการส่งเสริมพัฒนาความเข้มแข็งและป้องกันภัยทางสังคมในระบบดูแลช่วยเหลือคุ้มครองและส่งเสริมขีดความสามารถสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ภายใต้งค์การสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความเข้มแข็งจึงได้มีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษาอย่างยั่งยืน โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีจากการทำงาน ส่งเสริมให้เกิดการมีภาวะผู้นำช่วยครูในการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาผ่านระบบองค์การนักศึกษาวิชาชีพในอนาคตเป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนขาดความตระหนักในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษาสถานศึกษาบางส่วนขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ควรให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดมากกว่าที่เป็นอยู่

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญดังกล่าวการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาภายใต้สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ยังขาดหลักธรรมในการบริหารจัดการและส่งผลให้นักศึกษาขาดคุณธรรมจริยธรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง พฤติกรรมของนักศึกษาไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำหลักอปปมัญญา 4 เข้ามาผนวกกับการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาภายใต้สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาวิธีการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอปปมัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอปปมัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเป็นการแบบผสมวิธีโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 1) ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง 3 โรงเรียน จำนวน 249 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยผู้วิจัยกำหนดโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, 2555) ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรและกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ครูหัวหน้าหมวด รวมจำนวน 7 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) เป็นการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอปปมัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอปปมัญญา 4 2) กำหนดนิยามปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยอาศัยฐานทฤษฎีและงานวิจัย 3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำร่างแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาดัชนี (index of congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.5 ถึง 1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบ

และการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับ ครูวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.925 6) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามผ่าน application line ส่วนตัวในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา 2) งานครูที่ปรึกษา 3) งานปกครอง 4) งานแนะแนวอาชีพ 5) งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา 6) งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน รวม 35 ข้อ โดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale (Likert Scales, 1994) ซึ่งแต่ละคำถามจะมีคำตอบเป็นตัวเลือก 5 ระดับ

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีประเด็นคำถามแบบปลายเปิด 4 ประเด็น เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของคะแนนค่าเฉลี่ยการวัดระดับคะแนน (Likert Scales, 1994) และแบบสอบถามปลายเปิดทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาและการอ้างอิงคำพูดบุคคล

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน รายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ด้านงานครูที่ปรึกษา ด้านงานแนะแนวอาชีพ ด้านงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา และข้ออยู่ในระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านงานปกครอง ตามลำดับ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ภาพรวม 6 ด้าน

สภาพการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง	n = 144			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	4.29	0.52	มาก	2
2. ด้านงานครูที่ปรึกษา	3.77	0.75	มาก	3
3. ด้านงานปกครอง	3.66	0.47	มาก	6
4. ด้านงานแนะแนวอาชีพ	3.73	0.53	มาก	4
5. ด้านงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา	3.77	0.50	มาก	5
6. ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน	4.61	0.58	มากที่สุด	1
ภาพรวม	3.97	0.39	มาก	

2. วิธีการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมปัญญา 4 สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

2.1 ด้านงานปกครอง ครูมีบทบาทสำคัญในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนขณะอยู่ในโรงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นและนักเรียนได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอาใจใส่ และรับฟังปัญหาของนักเรียน ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกอาย สร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ

2.2 ด้านงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา งานสวัสดิการนักเรียน/นักศึกษา เป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญของครู ควรจัดสวัสดิการพื้นฐานให้เพียงพอสำหรับนักเรียนทุกคน โดยให้คำแนะนำและดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล สร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Care System) ให้ครูที่ปรึกษาคอยติดตามความเป็นอยู่จัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น จัดพื้นที่พักผ่อนหรือพื้นที่ให้บริการกับนักเรียนที่ขาดแคลน ดูแลด้านสุขภาพกายและใจ รวมถึงให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยา

2.3 ด้านงานแนะแนวอาชีพ ให้คำปรึกษาเชิงบวก ให้คำแนะนำอย่างอ่อนโยนและสร้างกำลังใจในการค้นหาเป้าหมายชีวิตและอาชีพ สนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ให้ความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงาน แนวโน้มอาชีพ และทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต ยกย่องและสนับสนุนความสำเร็จ ชื่นชมและแสดงความยินดีกับนักเรียนที่สามารถค้นพบเป้าหมายชีวิต

2.4 ด้านงานครูที่ปรึกษา การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่อบอุ่น ครูที่ปรึกษาควรมีความเอาใจใส่ รับฟังปัญหาและข้อกังวลของนักเรียน พุดคุยและติดตามพฤติกรรมหรือความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นตัวอย่างที่ดี ยุติธรรม ไม่ลำเอียงหรือเลือกปฏิบัติเคารพความแตกต่าง ยอมรับในความหลากหลายของนักเรียน ทั้งในด้านความคิด พฤติกรรม และความสามารถ

2.5 ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา วางแผนออกแบบกิจกรรมที่ครอบคลุมนักเรียนทุกคน ให้เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียนทุกกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนผ่านกิจกรรม เน้นการทำงานเป็นทีม ไม่เลือกปฏิบัติ ยืดหยุ่น และคำนึงถึงความหลากหลายของนักเรียน โดยประเมินผลกิจกรรมอย่างเป็นกลางและสร้างสรรค์

2.6 ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน สร้างกิจกรรมที่มุ่งเน้นการดูแลสังคม เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส รับฟังปัญหาและความต้องการ เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างเวทีเพื่อแสดงผลงานของนักเรียนที่มีส่วนช่วยเหลือชุมชน เชิญชุมชนมาร่วมแบ่งปันความสำเร็จ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม เคารพความหลากหลาย ยอมรับความแตกต่างของชุมชน และปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและบริบทในแต่ละพื้นที่

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมปัญญา 4 สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

3.1 ด้านงานปกครอง ครูควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูปกครองและนักเรียน ครูปกครองมีบทบาทใกล้ชิดนักเรียน รับฟังปัญหา และให้คำปรึกษาด้วยความเข้าใจ สร้างความสัมพันธ์และเสริมสร้างวินัยเชิงบวก ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยของสถานศึกษา ชื่นชมและให้รางวัลแก่นักเรียนที่ปฏิบัติตามระเบียบ

3.2 ด้านงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา ผู้บริหารและครูดูแลสวัสดิการนักเรียนนักศึกษาด้วยความปรารถนาดีและจริงใจ โดยจัดหาและพัฒนาสวัสดิการพื้นฐานที่เหมาะสม จัดบริการอาหารกลางวันที่มีคุณภาพในราคาพอเหมาะ ช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเปราะบางและขาดแคลน

3.3 ด้านงานแนะแนวอาชีพ ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการค้นหาและพัฒนาอาชีพโดยสร้างบรรยากาศเชิงบวกในกระบวนการแนะแนว ความไว้วางใจและความใกล้ชิดกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายอาชีพ โดยมีการประเมินผลและพัฒนางานแนะแนวอย่างต่อเนื่อง

3.4 ด้านงานครูที่ปรึกษา การปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาด้วยความรักและปรารถนาดีต่อนักเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว และเหมาะสม โดยมีการติดตามพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.5 ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาทักษะและคุณลักษณะของนักเรียน ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม สร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการแสดงออก ช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม โดยการจัดหาอุปกรณ์หรือทุนสนับสนุนสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเท่าเทียมกัน

3.6 ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน การช่วยเหลือชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน โดยจัดโครงการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและผู้ประสบปัญหา บริจาคสิ่งของอาหาร หรือทุนทรัพย์ให้แก่ชุมชนที่ประสบภัยพิบัติหรือกลุ่มเปราะบาง สนับสนุนการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน และเข้าถึงทุกกลุ่มในชุมชนอย่างเท่าเทียม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน รายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ด้านงานครูที่ปรึกษา ด้านงานแนะแนวอาชีพ ด้านงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา และข้ออยู่ในระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านงานปกครอง ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองที่มีการจัดการที่ดี โดยภาพรวม 6 ด้านอยู่ในระดับมาก และหลายด้านก็อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งบ่งชี้ถึงความใส่ใจและความพยายามในการดูแลนักเรียน มีการจัดการกิจกรรมและบริการต่างๆ เพื่อสนับสนุนนักเรียนอย่างเพียงพอ และยังแสดงให้เห็นถึงความโดดเด่นและความสำเร็จในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในโครงการพิเศษและการบริการชุมชนเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมประสบการณ์นอกห้องเรียน ทักษะชีวิต และจิตอาสา สอดคล้องกับงานวิจัยของนาตยา เลียบจันทร์ (2563) ที่พบว่า สภาพการบริหาร ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอาชีวศึกษาตามหลักไตรสิกขา จังหวัดสมุทรปราการ อาชีวศึกษาภาคกลาง เขต 3 ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านงานประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านกิจกรรมนักเรียน และในด้านแผนงานและสารสนเทศ ตามลำดับ

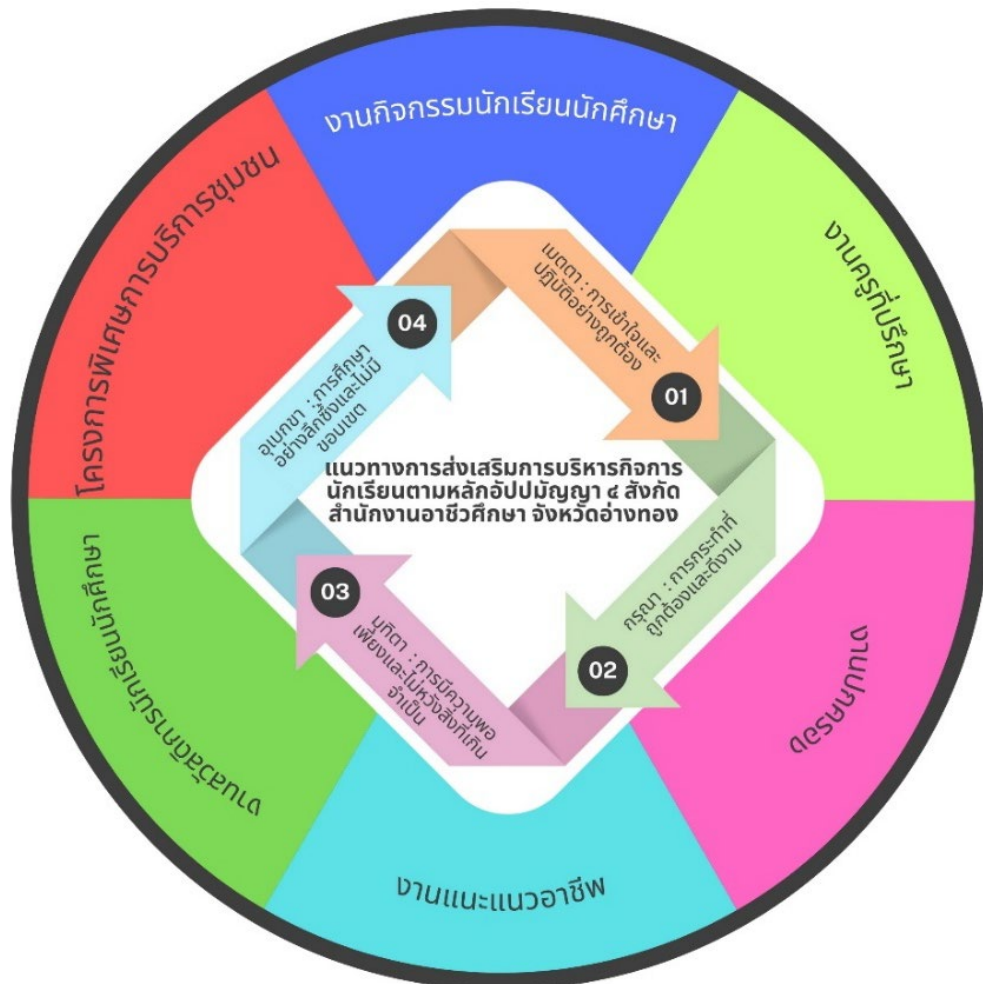
2. ผลการศึกษาวิธีการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมมัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูให้ดูแลความปลอดภัยของนักเรียนขณะอยู่ในโรงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นและนักเรียนได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยแสดงถึงความเอาใจใส่ รับฟังปัญหาของนักเรียนด้วยความจริงใจ ติดตามความเป็นอยู่จัด

สภาพแวดล้อมที่อบอุ่น จัดพื้นที่พักผ่อนหรือพื้นที่ให้บริการนักเรียน ให้คำแนะนำอย่างอ่อนโยนสร้างกำลังใจในการค้นหาเป้าหมายชีวิตและอาชีพ ทำกิจกรรมกลุ่มที่สร้างความสัมพันธ์ช่วยนักเรียนแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในเรื่องส่วนตัว ออกแบบกิจกรรมที่ครอบคลุมนักเรียนทุกคน จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียนทุกกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม จัดโครงการเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือการดูแลสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่น รับฟังปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อนำมาจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิรัตน์ พวงโต (2561) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ การวางแผนงานและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันเป็นการส่งเสริมให้ครูเห็นถึงความสำคัญของอาชีพครู ว่าไม่ใช่แค่สอนหนังสืออย่างเดียว แต่ต้องมีหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดี การจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน งานด้านคุณธรรมและจริยธรรมการสร้างเสริม วินัย การปฏิบัติตน และแนวทางการเป็นครูมืออาชีพ สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูที่มีความเอาใจใส่ในงาน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการส่งเสริมการสานสัมพันธ์ของครูในโรงเรียนหรือนอกเครือข่ายเพื่อแก้ปัญหานักเรียน งานส่งเสริมประชาธิปไตยส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น งานประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนสร้างแรงจูงใจในการมอบรางวัลเกียรติยศให้ครูผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เพื่อเป็นรางวัลและเป็นที่ยอมรับ และเสริมสร้างคุณธรรม

3. ผลการเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอัมปัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า ครูควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูปกครองและนักเรียนครูปกครองมีบทบาทใกล้ชิดนักเรียน รับฟังปัญหา และให้คำปรึกษาด้วยความเข้าใจจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ ช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเปราะบางจัดตั้งกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนและแนวสร้างความไว้วางใจและความใกล้ชิดกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายอาชีพให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่หลากหลายและเหมาะสมกับความสามารถ ครูที่ปรึกษาต้องมีความพร้อมในการให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของนักเรียนทำงานร่วมกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาของนักเรียน สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาทักษะและคุณลักษณะของนักเรียนจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ นิสสัยพันธ์ (2564) ที่พบว่า แนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในประเด็นต่อไปนี้ คือ 1) โรงเรียนควรมีการตรวจสอบคุณภาพอาหารของผู้ประกอบการและผู้จำหน่ายอาหารโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นประจำ ร้านจำหน่ายอาหารในโรงอาหารของโรงเรียนได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน Clean Food Good Taste 2) โรงเรียนควรจัดการอบรม เพื่อให้เพื่อนช่วยเป็นพี่ปรึกษาให้เพื่อนนักเรียน และจัดให้มีห้องแนะแนวเพื่อให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ทั้งด้านการเรียนรู้ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสังคม การให้คำปรึกษาในเรื่องปัญหาสุขภาพจิต โดยไม่เปิดเผยข้อมูลนักเรียน 3) โรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติต่าง ๆ ของนักเรียนทั้งกีฬาภายในและส่งตัวแทนนักกีฬาไปร่วมแข่งขันในระดับต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านกีฬาของนักเรียน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการส่งเสริมการบริหารกิจการนักเรียนตามหลักอปปมัญญา 4 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดอ่างทอง โดยสรุปเป็นองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักอปปมัญญา 4 (เมตตา, กรุณา, มุทิตา, อุเบกขา) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สามารถดำเนินการได้โดยมีขั้นตอนและกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมเมตตา การมีความปรารถนาดีและความจริงใจต่อผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมแนะแนว การประชุมผู้ปกครองร่วมกับนักเรียน ส่งเสริมระบบพี่เลี้ยง (Mentor) ในสถานศึกษา ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อความสุขในสถานศึกษา พัฒนาสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด และเป็นมิตรจัดมุมผ่อนคลายสำหรับนักเรียน เช่น มุมหนังสือ ห้องพักผ่อน

2. การส่งเสริมกรุณาความหมาย ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ จัดโครงการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือหรือโครงการทุนการศึกษาให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์การเรียนให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านจิตใจจัดตั้งศูนย์แนะแนวเพื่อรับฟังและช่วยเหลือนักเรียน ผูกอบบรมครูที่ปรึกษาเพื่อเสริมทักษะการให้คำปรึกษา

3. การส่งเสริมมุทิตา ความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่นแนวทางดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียนจัดพิธีมอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่มีความประพฤติดี หรือมีผลการเรียนดีเชิญชวนครูและเพื่อนร่วมชื่นชมความสำเร็จของนักเรียนสร้างเวทีสำหรับแสดงความสามารถจัดงานแสดงผลงาน เช่น งานนิทรรศการอาชีพศึกษาส่งเสริมการเข้าร่วมการแข่งขันในระดับจังหวัดและประเทศ

4. การส่งเสริมอุเบกขา ความมีจิตใจเป็นกลาง รับฟังและยอมรับสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีสติ จัดการความขัดแย้งอย่างเป็นธรรม ตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างนักเรียนส่งเสริมการไกล่เกลี่ย และพูดคุยเพื่อแก้ปัญหา ปลุกฝังความอดทนและความมีสติให้นักเรียนจัดกิจกรรมฝึกสมาธิ เช่น การสวดมนต์ หรือปฏิบัติธรรมสอนนักเรียนให้ยอมรับความแตกต่างและปรับตัวในสถานการณ์ที่ยากลำบากแนวทางการติดตามและประเมินผล

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการยกระดับด้านที่ยังเป็นจุดอ่อนและเสริมสร้างจุดแข็งที่มีอยู่ ควรนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้:

1.1 ด้านงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน 1) สร้างโครงการที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง: ควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาจัดทำโครงการที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การสอนวิชาชีพเสริม การปลูกป่า หรือโครงการส่งเสริมสุขภาพ 2) ปลุกฝังจิตสำนึกของการเป็นผู้ให้ในหมู่นักเรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาและมีความเมตตาต่อผู้อื่น เช่น การเยี่ยมผู้สูงอายุ ในชุมชน การสนับสนุนกิจกรรมที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

1.2 ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา 1) ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาทักษะและคุณลักษณะของนักเรียน: จัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เช่น การประกวดทักษะฝีมือแรงงาน การจัดนิทรรศการผลงาน รวมถึงส่งเสริมกิจกรรมที่ปลุกฝังคุณธรรมและจริยธรรม เช่น โครงการจิตอาสา 2) สร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการแสดงออก จัดกิจกรรมที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและแสดงออกถึงความสามารถได้อย่างอิสระ เช่น การอภิปราย การแสดงบนเวที พร้อมทั้งสนับสนุนการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อสร้างความสามัคคี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อขยายขอบเขตความรู้และหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในด้านที่ยังมีข้อจำกัด หรือต้องการข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น ควรทำการวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังนี้

2.1 ด้านงานปกครอง 1) ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทของครูปกครองในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นและนักเรียนได้รับการ

ดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย 2) ศึกษาแนวทางการแสดงความเอาใจใส่ การรักษาความสงบในสถานการณ์ความขัดแย้ง และการดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างสุขุม เพื่อไม่ให้เกิดการเพิ่มความขัดแย้ง รวมถึงการให้โอกาสที่เท่าเทียมและปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ

2.2 ด้านงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา 1) ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการกิจสำคัญของครูในการจัดสวัสดิการพื้นฐานที่เพียงพอสำหรับนักเรียนทุกคน เช่น อาหาร เครื่องแบบ และอุปกรณ์การเรียน 2) ศึกษาแนวทางในการให้คำแนะนำและดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงการสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Care System) ที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านงานแนะแนวอาชีพ 1) ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการให้คำปรึกษาเชิงบวกและการให้คำแนะนำอย่างอ่อนโยนเพื่อสร้างกำลังใจในการค้นหาเป้าหมายชีวิตและอาชีพ 2) ศึกษาแนวทางการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล การช่วยเหลือนักเรียนที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรหรือความกังวลเกี่ยวกับอนาคต และการเพิ่มแหล่งข้อมูลอาชีพที่หลากหลายและทันสมัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติมา ปรีดีดิolk. (2548). กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- นิตยา เลียบจันทร์. (2563). การศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนอาชีวศึกษาตามหลักไตรสิกขา จังหวัดสมุทรปราการ อาชีวศึกษาภาคกลาง เขต 3. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2551). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร: เอส. อาร์. ฟรินติง แมส โปรดักส์.
- รุจิรัตน์ พวงโต. (2561). การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาศ อังศุโชติ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2555). สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- ศิริลักษณ์ นิสสัยพันธ์. (2564). การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Cronbach, Lee J. (1971). Essentials of psychological testing. 4 th ed. New York: Harper & Row.
- Kate, M. (2022). Social and academic benefits of looping primary grade students.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale in Reading in Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.